

Burhause

VRTEC.

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 2. V Ljubljani, 1. februarija 1894. Leto XXIV.

Ob uri duhov.

○
pôlnoči za sto gradov
Ne stopim v cerkev sam,
Napolnjen mrtvih in duhov
Takrat je bôžji hram.

Ko bi med nje zašel zemlján
V molitvi jih motèč —
Gorjé! Vse prôšnje so zamán —
Ne vrnil bi se vèč!“

— „E, pojdi! To je strah otrók,
Možák je pa — možák,
Ne pláši ga vsak prazen stók,
Če kdaj je bil voják.

Ko v laški vojski sem nekôč
Samèč na straži stal,
Sred mrtvih čul sem celo noč
In nič se nisem bal.

Plačajte mi bokále tri,
Kupíte smodk mi pet,
Pa še nocój o pôlnoči
Grem v cerkev mrtve štet!“ —

— „Veljaj! A sémkaj raz oltár —
Da nas ne boš slepil —
Svetilnikov prinési par,
V dokàz, da tam si bil.

Tu bomo te čakali mi,
Da vrneš k nam se spet,
Potèm dobiš bokale tri
In v dar še smodk — deset!“

— „Veljaj! Pokazati vam hèm,
Da mrtvih ni me strah,
Da res voják pogumen sèm
In ne kot zajec plah!“ —

* * *

Ko pôlnoči odbilo je,
Zaúkal je, zapél,
Da se v goró glasilo je
In šel od njih vesél.

* * *

Ko prvi svít čez plan in grič
Medló je posijál,
Pokraj oltarja bled mrljé
Na gôlih tléh je spal.

Zadrto v sènce je imèl
Svetilnikovo óst —
K továrišem ni več prišel
Duhov ponočnih gôst.

Jos. Vole.

Moja taščica.

(Zimska slika.)

Ljubezen naju je družila,
Kar ti si bil, to bil sem jàz;
Prehitro sreča je minila,
Pogrešam vedno tvoj obráz.

mel sem bratca, imé mu je bilo Rajko. Vzel ga je vže Bog k sebi, a spomin na njega ni me ostávil. Kakor bi bilo včeraj, zdí se mi, da me zréta njegovi ljubeznivi bistri in črni očesci; zdí se mi, da mi še vedno njegov mili glas udarja na uhó. Ko se pozno zvečer v sivem cerkvenem stolpu teško kládivo hrščaje ter bije po starih zvonovih, da se njih zvonki glas daleč razlega, v jasno zvezdnato zimsko noč, sedim v samôtni sobi, oziram se skozi okno po sneženi ravnini ter si mislim, kdo vé, kako je to in óno! V peči ugasuje plamen, plapolá in umira; tû in tam kaka gréa razpoči, da iskre radostno plešo in poleté na kratko potovanje. Hej, to je veselje, to prasketanje in šepetanje; žal, da le kratek čas, samó nekoliko trenotkov! Iskre so pomrle in temno je postaló v stari, zeleni peči.

Tiho, zapuščeno je vse okolo mene . . .

Kaj je to?! — Iz kotička tam nad sv. Razpelom se oglaša tih, prikupljiv in droben glas taščice. Kako pristréno drobí svojo ljubeznivo pesenco, glasek se trese in raste in pada; to so drobnega ptička skrivnosti! In prijatelja sva: drobna, modroprsna taščica in jaz — zvesta, iskrena prijatelja! Poznava se vže dokaj let, a početkom najinega znanstva nas je bilo več. Bili smo: moj rajnki bratec, Rajko, jaz in dve taščici, kateri je nekega zimskega dné, ko sta mraz in vihar besnélja po našem vrtu, našel bratec premrti in pólumrtvi v zajéjem hlevci mej senom skriti. Hej! kako veselo je pritekel Rajko k meni v sobo, položil na mojo knjigo prezébla ptička ter me prosil, naj jima pomagam k življenju, če morem. Ponosen sevédna na njegovo zaupanje, poskušal sem vse potrebno storiti, da bi se povrnilo v drobni telesci skoraj zamorjeno življenje. Varno sem vzel zdaj jedno taščico v roko ter se bližal k gorkej peči in hukal svoj gorki zrak v živalico. Takisto je storil tudi bratec z drugo, in glej! ni bilo dolgo, in živalici sta se jeli gibati ter s svojimi temnimi očesci radovedno po naju in najinem domu ozirati. Napravila sva jima v kotu pri peči iz volnenih nogavie mehko ležišče, položila ju vánje in bratec je gostoma ukazal počakati tam notri, dokler jima ne poskrbiva kosilca in pijače.

Plôha vprašanj in prošenj se je vsula potem nad zlato najino mater. Kakó sva pa tudi mogla drugače znati midva, še malozmožna šolarčka, kaj bi najbolje prijalo najinima zimskima gostoma! In gosta naše hiše sta taščici postali, ker sva od matere izprosila dovoljenje, da ju smeva obdržati v hiši čez zimo.

In kako hvaležna sta bila ptička za teh malo drobtinic kruha in drugačega jedila, kar jima je padlo od naše mize! Vse muhe in pajke in bogsigavedi še kako drugo sodrgo sta polovila po hiši ko sva jaz in Rajko bila v učilnici. In petje, oj to njuno petje! Domov prišedši, bilo je, zna se najino prvo pozdravilo najinim dobrim starišem, potlej pa ni bilo slišati drugačega nego: „Bálček, Bálček, Plávka, Plávka, kje sta?“ — (Takó sva namreč imenovala najini taščici.) In ni ga bilo poprej mirú v hiši, dokler nista nama prileteli na roko, ramo ali glavo ter naju pozdravili s svojo milo pesenco. Ko sva se učila na knjigo ali pa izdelovala domačo nalogu, sedeli sta nama taščici na ramah in se tiko, dejal bi nekako zapovedujoče ozirali na naju in po najinih nalogah, kakor bi hoteli reči: „Oj poníglavčka, zdaj ni časa zabavi in petju: najprej je treba, da izpolnita svoje dolžnosti, potlej se hočemo kratkočasiti, dokler se vama poljubi.“ In res, kakor da bi znali najini taščici, kdaj sva zvršila svojo dolžnost, jeli sta cvrčati in drobiti svoje pesence ter létati po sobi sémtrtja, a midva za njima. Zna se, da so se kuhinjske dúri po večkrat odprle, in najina ljubezniiva mamica je pogledala noter ter nama velela, da morava mirna biti, a mnogo ni izdal ta opomin, ker „Bálček“ in „Plávka“ sta bila preveč živa in ju nisva mogla ujeti, če se nista pustila sama; prostost sta namreč ljubila nad vse. In kako prostost sta imela? Izprehajati sta se smela po vsi sobi; ko je pa solnce skozi okno posijalo, smela sta tudi iz hiše vén med drugo perjad pod našim oknom, kder je najin oče pribil desko, na katero smo otroci vsako jutro in opóludne potresali drobtinice, prosá, konopelj in bučnih pešek. Oče je nama večkrat dejal, da se moramo po zimi spominjati gladnih ptičev, katere nam bodo vzpomladi vračale to posojilo, ko bodo ovočje in druge sadeže objédale gosenice, hrósti in druge take kvarljive živali.

Pa tudi lično utico je napravil oče na vrtu iz starih plohov blizu ulnjaka, v nej mnogo okenc in vratic, a vánjo je postavil za prst debele in drobneje palice ter jo v posebno mrzlih zimskih dneh pokril s slamo. Ta lična utica je bila „ptičji dom.“ Tu je bil najin raj, tū je nama dajal najin preljubi oče ob zimskih solnčnih dnevih lepe nauke, katerih ne budem pozabil nikoli. In ta „ptičji dóm!“ O jájmina, to vam je bilo veselje poslušati in opazovati to evrčečo, pojčo in na vse strani se podečo družbo malih pérnatih dvonožcev! Sinice, strnádi, ščinkovci, vrabci, čížki, palčki, kraljički in še razne druge pásmje v naših krajih zaostalih selilk, veselile so se brez strahu „ptičjega doma,“ a mej njimi sta se seveda najbolj odlikovali najini taščici. Da-si majhni in neznatni v toliki družbi, vedli sta se vender toli oblastno proti drugim, kakor bi hoteli reči: „Kaj vi drugi? Vi ste le zgolj prosjaška druhal! Medve, ki imave ležišče za gorko pečjó v hiši, dovolj jedí, nobenih skrbij, medve sve, pred katerima se morate vi gládeži in krádeži, priklanjati do tal!“

In kakor bi hoteli gladnim ptičicam pokazati svojo posebno veljavco, vzleteli sta nama na ramo ali pa naravnost v sobo za gorko peč.

Takó sta se udomačili najini taščici, da je vsak domačih prav oprežno hodil

bodi si po veži ali sobi, boječ se, da ne bi stopil na ljubko živalico, ki je hodila po tleh. Pri kosilu in večerji smo večkrat čuli pred zaprtimi durmi tih drobenje najinih taščic, ki sta prosili vstopa.

Kakor sva bila jaz in Rajko nerazdružna, tako sta bila nerazdružna tudi „Bálček“ in „Plávka.“ Če je nestalo jedne, letala je druga toliko časa cvrčaje po hiši, da je našla svojo družico. O taki priliki je nama oče večkrat dejal: „Glejta, če se vže živalici tako ljubita, kakó mora še-le človek ljubiti svojega bližnjega; saj mu je Bog dal pamet in mu v sreće vsadil plemeniti čut ljubezni do bližnjega!“

Prišla je vzgomlad. Kar hkrati je izginil sneg s polja, travnikov in vrtov. Snegulčice in zvončki so začeli klenkati, in vesela vzgomlad je bila tu. Gozd je ozelenel, mati je imela na vrtu, oče na polji obilo dela. Lastavice so cvrčale okoli poslopij in iz búkovja se je oglašala kukavica. Taščici sta bili vže dlje časa zeló nemirni in z Rajkom sva vedno pričakovala, da ju neki dan ne bode več nazaj iz vrta, ker je nama oče povedal, da je zdaj prišel óni grenki čas slovesa, ko bosta najini taščici vzleteli v zeleni gozdič delat si gnezdo.

In res! nekega dne ni bilo več ne Bálčka ne Plávke blizu. Najina žalost je bila neopisna. Iskala sva ju in hodila daleč na okolo, povpraševala sva ljudi, če so videli kje najini taščici, a bilo je vse zamán; bilo ju ni in ni več nazaj!

Bilo je neko nedeljo popoludne. Solnce je prijetno sijalo. Oče, jaz in bratec Rajko smo sedeli pri ulnjaku na vrtu in gledali pridne čebele. Nakrat sede na Rajkovo roko droben ptiček, veselo začne peti in nas prijazno gleda s svojimi črnimi bistrimi očesci. „Bálček“ je bil, naš ljubi zimski gost. Čudno se je vedel. Skakal je od jednega do drugega ter veselo pel kakor bi nas pozdravljal. A kmalu je odletel na bližnjo hruško, od ondú zopet na Rajkovo glavo in zopet na drevo ter to ponavljal nad dvajsetkrat. Čudeč se, gledala sva najino taščico a očetu se je nekaj zazdelo, prijel je naju za roki in peljal do hruške. „Bálček“ je vzletel na daljno češpljo, a mi smo šli za njim in tako nas je privél iz vrta na paróbek našega gozdiča k skriti séči in tam smo vže slišali čivkanje. Priletela nam je tudi „Plávka“ nasproti. V séči je bilo lično gnezdice, iz katerega so se trije lačni kljunčki odpirali. To je bilo veselje v naši hiši! Vsi od hlapca pa do stare bábice so šli gledat ljubko gnezdice ob parobku zelenega gozdeka.

In bila je vže zopet jesen tu; velo listje, veter, meglja in slana. Mraz je pritisnil in snežec je čez noč pobelil dol in plan. Radovedno sva gledala jaz in Rajko iz postelje skozi okno, ko je naju oče zbudil in dejal: „Prvi sneg je zapadel!“ Rajko me je dregnil v hrbet in vzdihnil: „Bog vé, kje sta zdaj „Bálček“ in „Plávka!“ A hitro je dobil odgovor. Znad stare stenske ure so se oglasili tiki, mili glasovi in tam zgoraj sta sedela najina lanska zimska gosta. V „ptičjem domu“ so se pa nastanili njuni otroci.

Vsakega veselja je jedenkrat konec, pravi star prigovor, in tako je tudi naju na svetilih treh kraljev dan obiskala velika žalost. Po novem letu je Plávka klavrnja postala, nič več ni pela, le ždela je na Rajkovem vzglavji ter glavico mej perje stikala. Oče je nama rekel, da je bolna in bila je res. Tudi Bálček je molčal, posedal tik družice ter ni hotel na prosto, da-si so bili lepi, gorki zimski dnevi, skoraj brez snega. Bratčeve žalosti in moje ni mogoče popisati, a tudi drugim domačim se je poznalo, da jim gre bolezen naše taščice do srcá. Na sv. treh

kraljev popoludne je bilo, ko sva z bratcem sama v izbi ostala. Za pečjo sva sedela. Rajko je držal Plávko v roci, a meni je sedel Bálček na rami in se žalostno oglašal, pa takoj zopet utilnil, ker mu ni Plavka odgovarjala. Dokler bodem živel, ne bodem pozabil onega trenotka, ko je Rajko na ves glas zavpil: „Plavka, Plavka umira!“ in začel se je jokati in ihteti. In res, le nekolikokrat se je stresnil ubogi ptiček in bil je mrtev. Oj kakó sva se žalostila jaz in bratec pa tudi drugi naši z nama, tega vam ne morem povedati.

Na gredici zunaj na vrtu sva skopala grobek in pokopala mrtvo taščico z óno častjo, kakor se spodobuje najboljši prijateljici. Jaz in Rajko sva s solzami močila zadnjo posteljico ljubljene Plavke in Bálček jej je pel nagrobnico . . .

Čas naglo hiti v večnost. Minula so od tedaj leta. Tudi po Rajkota je poslal Bog svoje krilatec in odnesli so ga kmalu pred njim umrli zlati mamici v nebeški dóm. V nebesih prebiva zdaj, pri mamici se vesel ter gleda sem doli náme in moj samotni dóm; izvestno tudi na svojega nekdanjega ljubega ptička „Bálčka,“ ki mi ravno zdaj drobí otožno pesenco spominjajoč se najine prisrečne mladosti.

Ostávil sem dóm, ker starejši postajam. Našel sem pretečeno poletje o počitnicah pod svojim oknom rôdne hiše svojo ljubo taščico z zlomljeno nožico ležati; izlečil sem jej rano, a ker ni bilo do cela to mogoče, vzel sem jo s sebój in zdaj živiva tiho, mirno življenje ter se često spominjava najinih mrtvih in živilh znancev . . .

In zima je zopet tù! Glad in mraz sta továriša drobnim ptičkom.

Spominjajoč se očetovih besed in milega bratca, nasipljem sleharni dan pod svoje okno na desko drobtinic, pešek, konopelj, prosá in drugih takih stvarij. Napravil sem tudi velik „ptičji dom“ na vrtu, kamor nosijo pridni in usmiljeni otroci živeža mojim in svojim ljubljeneem, katerih bi lahko naštel po več sto, a najbolje sem radoveden, ali imajo tudi v drugih krajih otroci, učenci in odrasli ljudje takó usmiljeno srce, da ljubijo ptičke, kakor jih ljubim jaz in kakor jih je ljubil moj rajnki bratec Rajko, ki je zdaj pri dobrem Bogu v nebesih.

Bog daj obilo blagoslova in veliko sreče vže na tem svetu takim dobrim ljudem!

A. M. V.

Moj voz.

II.

2. Prvi pipec.

Ná, há, há! pipec pa na voz! Ta je lepa! Za pipec ti je pa res bilo treba vozá! Čudo, da nas vže ne prosiš, naj ti potiskamo. Há, há, há! —

— I, meni se pa ta smeh zdi čisto nepotreben. Kje ali kdaj sem neki obljudil, da ne bodem ničesar majhnega naložil na svoj voz? Sicer pa tudi sam vem, da bi ga prej napolnil z hlôdi ali vrečami, ali kaj, ko nimam takega blagá. Toda čemu bi prazne razdiral? Pipec je na vozi pa je mir in konec besedij! A še nekaj. Ker človek nikoli ne ravna dovolj previdno in varno — tako so me vedno učili domá in drugodi — privezal sem pipec z drobno vrvico za ročico,

in ni se batí, da bi ga izgubil, ali da bi se mi zmuzal z voza, kar bi bila velikanska škoda za mene in moj ljubi pipec!

— Jej, jej, kdo bi to škodo nadomestil? — Há, há, há!

— Le posmehujte se, jaz se ne bodem: preljub mi je pipec in težko bi ga pogrešal na svojem vozi, prav težko. Potrpite nekoliko še vi, poredneži mali, ki si sedaj hudomušno pomežikujete, še vi ga bodete morda ščasoma ogledovali z večjim spoštovanjem.

— Komaj čakamo — há, há! —

— Prvi moj pipec, kje sem te vže dobil? Kupil te nisem, to dobro vem. Kakó neki? Še sedaj se me denar izogiblje, kakor da sem trikrat kužen, ali kaj še le tista leta, ko sem dobro začel trgati hlače. Toliko so mi povedali in pokazali, da je denar okrogel, več pa nè, češ, kaj bodeš neki otrok z denarjem. Toraj kupil pipeca nisem.

— Nè? — Našel si ga!

— Podaril mi ga tudi ni nihče. Da bi ga bil ukradel, tega pa še misliti ne smete, saj ste se vže učili, da je tatvina grešna; no, tudi meni je bilo to znano, in nisem si prilastil pipeca po nepoštenem potu, nè, ampak vse drugače se je namerilo, da sem ga vtaknil nekega dne v žep kot svojo lastnino. Veste: prislužil sem si ga, in da me ne bodete izpraševali, kako in kje in kdaj, razložim vam brž kar sam.

Sosedov Janko in jaz sva bila zeló prijatelja. Janko je imel dva pipca, jaz pa nobenega. Neki grški modrijan je sicer trdil, da je svojina jednega prijateljev tudi svojina drugega. Nama z Jankom pa vender to ni veljalo do cela, da-si sva bila zeló prijatelja, kakor sem vže omenil. Kako jabolko, kakšno hruško, kruh — no, take stvarí sva si pač delila, toda pipec je prevelika vrednost, kar meni nič tebi nič mi ga Janko ni mogel dati.

Nekoč sva krave pasla in močno so nama nagajale. Meni prav za prav ni bilo treba tekati za živino, vender včasih me je pa prijatelj le preprosil, da sem šel vračat.

— Kolikokrat mi greš vračat, Ivan, — nagovoril me je, ko se je bil vže utrudil, kolikokrat greš vračat za tá-le pipec? —

— Desetkrat! — obljubil sem brž ves vesel.

— Štirinajstkrat pojdi, pa bode tvoj, — dražil je Janko pipec.

— Vže veljá, kar daj mi ga — štirinajstkrat. —

— Štirinajstkrat, dà — ná, tu imaš pipec, a sedaj steci, dimka je vže prestopila na sosedov svet. —

Kakor bi me bil veter nesel, tako sem jo vevrl za dimko in prav nič me ni bôdlo po trnji, saj nisem mislil na nič drugega, kakor na pipec, ki bode kmalu popolnoma moj. Pred to pogodbo mi je bilo vselej nevšečno, kadar je kaka krava kam ušla, ker sem jo moral urno pobrati za Jankom, ali pa samovati tako dolgo, da se je vrnil. Sedaj sem pa komaj čakal, da bi šel vračat in strašno dolga se mi je dozdevala tista póludruga ura, katero sem si služil pipec. Janko pa je zavdovljeno sedel na mehkem mahovem sedeži pod košato lipo in štel, kolikokrat sem vže zavrnil živino.

— Štirinajstkrat! — vzkliknil sem ves srečen, ko sem naštel dogovorjeno število.

— Jedenkrat primakni, saj si zeló vredno dobil pipec. Včeraj sem ga nabrusil, takó reže kakor britev, — pregovarjal me je še Janko. In rad sem mu ustregel, zakaj pipec je bil res dober. Rog seveda ni bil več tako živo-rdeče pobaran kakor pri novem, toda kaj rog! da je le jeklo dobro in rado ostro. O, oster je pa bil moj prvi pipec, to sem izkusil še tisti dan.

Takòj sem si urezal novo palico ter jo lepo opisal, kakor jo znajo samó pastirji — ej, pa je šel pipec tako rad v les, skoro bi dejal: kakor vam zobki v kruh. Toda mehka leskova palica in trd, suh les — to sta dve različni stvari! Domá sem namreč pokazal materi prisluženi pipec in jo preprosil, da se je stegnila v žličnik — visel je visoko na steni — ter mi dala mojo žlico. Veste: zaznamovati jo je bilo treba, če ne, mi jo pri jedi lahko kdo zamenja, pa mu ni moči dokazati, da ni vzel svoje žlice. Ako pa naredim na žlici — kajpada lesena mora biti, kakeršne so bile pri nas domá — nekaj zaréz, potem pokažem samó zareze, pa velja, kakor bi pribil. Toraj žlice sem se lotil in jo zarezal vže na treh krajih, pa mi ni bilo dovolj znamenj, še v četrto sem se je lotil, kar mi izpodleti pipec v levi palec.

Predrti pipec! mislil sem si in otresal ranjeni palec. Kar na jok se mi je nabiralo, in da-si me je ranil moj ljubi pipec, iztresel sem ga. Ej, res je, res, kar zatrjujejo izkušeni ljudje: „Otrok ima jok in smeh v jednem meh.“

No, žlica je bila pa le dobro zaznamovana — z zarezami in s krvjo. Toda, kaj, če sem se majhno urezal, kri se je ustavila, solze so se posušile, pipec sem pa le imel! Na vsaki trski sem poskušal, če še vedno dobro reže in se ni morda vže skrhal. Pa pri jedi! Nikoli poprej nisem rezal kruha, ampak drobil z zobmi, a odslej — tako drobno sem ga razkosaval, da me je mati vprašala, ali sem ga narezal za piške ali ka-li. Tudi jabolka in hruške sem vse olupil. I, čemu bi mi pa bil pipec, če bi ga ne rabil? Zarjavel bi mi bil, a potem bi bil grd.

Kadar pa nisem ničesar rezal, tedaj sem ga pa ogledoval ali vsaj skrbno segal v žep, ni li morda izginil iz njega. Tako je bilo teden dnij. Kar se nas je naletelo nekega dne na sosedovem vrtu kópa otròk: to so vam prišli onégav Nacek in Janček, moj prijatelj Janko in njegov brat Franek in ne vem, kdo še vse, pa smo se začeli prekućovati po travi in postavljati na glavo. Nismo se še do sita naskakali, vže sem moral domóv: stelje je bilo treba nanositi v hlev. Po tem opravku sem pod streho iskal, kje ima grahasta kokoš gnezdo, ker si je je bila prebrala tiste dni; nazadnje sem stikal nekaj za pečjo — zvečer pa ni bilo pipca nikjer! Héncano me je pogrelo! Vse žepe sem obrnil, pa ni bilo nič.

V velikih skrbéh sem bil in brž jel premetavati razno navlako za pečjo in iskati pipec. Najbolj sem se bal, da bi ga ne bil izgubil pod streho ali v stelji; kako bi ga našel le-tam?

— I, kaj pa prasiš? Vso obleko mi bodeš okadil! — posvaril me je oče, ki je šival za mizo — saj sem vam menda nekoč vže povedal, da je bil krojač.

— Pipec sem izgubil, — obtožil sem se žalosten.

— Ej, pipec — kje pa? —

— Ne vem. —

— Hm, po tem takem ga bodeš pa težko našel. — In nadalje je vlekel moj oče šivanko, zakaj zeló se mu je mudilo, konec tedna je vže bilo. Meni se je pa čudno

zdele, da mu je moja velika nesreča tako malenkostna. Saj vender pipec ni tako pod nič! Če bi pa šivanka padla pod mizo, naročil bi mi takój, naj pogledam in preiščem po vseh špranjah. Pa kaj je šivanka v primeri s pipcem?

Kajkrat se naključi, da kdo kaj išče, pa strašno dolgo ne more najti. Tudi meni je nagajalo. Spat sem moral brez pipca. Zjutraj mi je bila prva skrb, da vnovič poskusim svojo srečo. Po jutranji molitvi in zajutreku sem precej smuknil iz hiše in hajdi! hodimo za pipecem. Ta nepridiprav, koliko skrbij mi je nakopal na glavo, sam je pa tako mirno ležal na sosedovem vrtu v travi! Ko sem se namreč prejšnji dan na glavo postavljal, prijelo se je tudi pipca to veselje, kar iz žepa mi jo je pobrisal in se postavil tudi v travo na glavo. Toda nazaj pa ni mogel. Morda mu je bilo po noči prav tako hudo po meni, kakor meni po njem. No, da sva se le našla, pa je bilo dobro. Kaj, če bi ga bil pobral kdo drug? Ne rečem dvakrat, da bi bila potem midva ločena za vselej.

— Mati, vže ga imam! — privpil sem domóv.

— Kaj ti pa koristi, ko ga bodeš zopet kje vsejal? — brzdala je moje nezmerno veselje mati in mi tudi takój modro svetovala: „Priveži ga, priveži na kako vrvico, da se te bode bolje držal.“

— Kakó pa? — bil sem brž zadovoljen in srečen, da ga odslej ne bodem mogel izgubiti. Sam namreč nisem imel vrvice, pa tudi nisem vedel, kako bi prav za prav privezal pipec, pa skrbna mati mi je vse naredila: dala je vrvico in mi privezala pipec za hlačni rob. Vidite pa sem imel zopet pipec in vrh tega še krepko pritrjen. Oj tisočkrat blagor otroku, ki ima dobro, ljubečo mater — vse ima!

(Konec prihodnjič.)

Petelinček in petelin.

Po dvorišči góri, döli
Petelinček pleše,
A z ostrogo drgne v pesku,
Da se ískra kreše.

In glavó bahato meče
Na okrog pregrešno,
S tenkim glaskom vpije, piska,
Da zarés je smešno.

Vse početje to otroče
Dolgo s panja gléda
Stari petelin, ki tukaj
Njemu gre beséda.

Prej je on po dvoru hodil,
Klical kure svoje,
Mnogo skrb prebíl je zánje,
Mnoge ljute boje.

Zdaj pa to nihče, ki jajce
Komaj zapustilo,
Rado bi na tem dvorišči
Gospodar vže bilo!

Petelinu huda jeza
Vstane v koži stári:
„Pokoríti se mi moraš
Ti — kokótek jári!“

Neprestano góri, döli
Petelinček pleše
In z ostrogo drgne v pesku,
Da se iskra kreše.

Stari stopi s panja, proti
Njemu se odprávi,
Ko bahaček se obrne,
Pot mu brž zastávi.

Mlado revše pa togotno
V boj se našopíri,
Češ: če kaj ti je poguma,
Pa z menój se míri!

Stari lópne ga s perutjo,
Sune z nogo stráni,
Kakor ni bil še nikogar
Letos niti láni.

Petelinček glasno joka,
Iz prahu se dvigne,
V kotu niti z glavo niti
Z nogo več ne migne.

Modést.

Požigalec.

I.

rvič sem tedaj stregel pri litanijah in takoj prvič sem bil tako nevkreten, da sem iztresel žrjavico iz kadilnice. Zato me je bilo pa tudi takó sram da sem jo naglo pobrisal iz cerkve domov. Saj bi bil tudi neumen, ko bi bil čakal, da bi bili starejši strežniki norce brili z mano, in bi mi hudi cerkvenik navil uro. Sam sem se vlekel proti domu, kakor megla brez vetra in sleharemu človeku sem dejal v kraj. Takó je, če ima človek slabo vest.

Ko sem prišel domov, prašal me je oče, kako je bilo. Mislite, da sem povedal, kaj se mi je primerilo? Pokleknil sem na sredo sobe na jedno koleno in oddrgaval jermene od čevljev. Vmes sem pa pravil, kako da me zebe v noge, pa da so si gospodje v cerkvi tudi mèli roke in da bode treba marsikaj potrpeti, če budem hodil streč k službi božji.

Ker sem pa izpoznal, da me oče ne posluša dosti in se meni mirno z drvarji, ki so bili tistega večera pri nas v vási, obmolknil sem naglo ter bil vesel, da se je tako izteklo. Dobro sem odvezal jeden čevelj in premenil nogi, da bi pričel drugi sezuvati. Kar plane v hišo mati in zavpije:

„Jezus, Marija! Pomagajte, gorí!“

Kakor bi odrezal, utihnila je glasna govorica v hiši. Vsi so skočili k višku, in komaj sem se zavedel, pa je bila prazna soba.

Tedaj sem jo pa še jaz na jedno nogo bos pocedil za njimi. Z dvorišča — ker je naša hiša na hribčeku — videlo se je okrog. Tam sem dobil očeta in mater; drugi so pa vsi vže odtekli proti goreči vasi. Oče je naročal materi, naj se ne gane z doma in vedno pazi na veter. Če bi pričel preveč vleči, naj pospravi iz hiše v klet vse vrednostne stvari. Potein je pa še oče odšel za drugimi.

Takó sva ostala z materjo sama. Povijal sem se v njeno krilo in drgetal strahú in mraza. Godilo se je to namreč v adventu. — Pa je bil tudi grózen pogled na gorečo vas Beko. Krvavi plamen se je stegal proti nebu, ki se je tako strašansko žarilo, kakor bi bilo razlito po njem krvavo solnce. Gore so odsevale v sneženem lesku in luna je kar potemnela. Po stolpih je bilo plat zvoná tako žalostno, kakor bi vsi zvonovi jokali in prosili pomoči. Od Beke se je pa čulo silno prasketanje ognja, pokanje hlôdov in trušč streh, ki so jih potezali krepki gasilci z železnimi kavljí na tla. Vmes je pa tulila živina, ki je vsa preplašena begala po polji okolo goreče vasi. In kako so upili ubogi vaščani! Vsi so bili ob pamet. Gospodarji so tekali okolo gorečih hiš, klicali na pomaganje, a sami niso vedeli, kje se jih drži glava. Matere so stiskale deteta v naročjih in mnogo jih je priběžalo v našo vas iskat strehe in zavetja.

Mnogokrat je vže ponehaval ogenj in misliti je bilo, da ga udušé. Ali tedaj je zatulil veter, zavrtil plamen po vasi, udaril z njim pod slemena slaminatih streh, in kar posvetilo se je na drugem konci. Še sedaj se zgrozim, če se spomnim ónega požara. Ni čuda, če sva tedaj z materjo oba jokala in prosila sv. Florijana, naj vender pogasi ogenj.

Ko sva tako prezebala na dvorišči in tópo gledala gorečo vas ter sočutno poslušala obupne klice, zahrstela je snežena skorja za plotom, ki je ograjal dvorišče in majhen vrt. Takój sem čutil, da je nekaj za vrtom. Še bolj sem se prisnil k materi ter prašal:

„Mati, ali ste slišali?“

„Tiho bodi; menda je nekdo prišel gledat ogenj.“

Ali tedaj je bilo zopet slišati, kakó se je udiralo nekomu v sneg, ki je oprezzo koračil za plotom. Mater je bilo menda tudi strah. Zato sva se pomaknila prav tjá na ogel hiše, da bi bila prej pri vratih, če bi bilo treba bežati.

Zdajci zaškriplje leseni plot, na njem poči roč, ki je vezal kole. Potem je bilo nekaj trenotkov vse tiho.

„Na plot se je naslonil,“ pravi mati. „Le tiho bodiva, da ne pride doli.“

Prav takrat pa bukne z nova plamen iz strehe neke hiše, ki je stala prav na konci Beke. Visoko pod nebo so leteli ogorki desk in kôsmi goreče slame. Mnogo jih je padlo v našo vas. Da ni bilo snega po strehah, izvestno bi se bilo unelo tudi pri nas.

Neznanec ob plotu tedaj vzdihne:

„Oh, kaj sem napravil? Vse je preč, vse je preč!“ In zopet je zaškripal plot, zahrstele so hitre stopinje v snegu. Neznanec je bežal proti gozdu.

Naju je pa prevzel tak strah, da sva se umaknila v hišo, zaklenila dveri in tamkaj pri oknu slonela malo ne do jutra, da se je vrnil oče.

Mati je razlagala očetu, kako je naju strašilo. Oče je pa raztolmačil najin strah tako-le:

„Požigalec je bil za plotom! Nihče drugi nè! Ko bi bil jaz domá, pa bi ga imeli, ali vsaj poznali!“

II.

Ubožei so bili tedaj Bekanci. Božič se je bližal, pa še strehe niso imeli. Potikali so se pri dobrih ljudeh, če niso hoteli prezebati po ožganih stanicah. Mnogim je pogorelo prav vse, da še obleke niso imeli za zimo. Otroci in žene so hodile prosit v sosednje vasi, možje so pa delali domá na vse kriplje, da so si zbili vsaj za silo stanovanje. Nekaj hiš je bilo res zidanih; tiste so bile pač okajene in ožgane; imele so razbita okna; ali bilo je vender moč stanovati v njih. Toda gorjé je bilo tistim kočarjem, katerim so pogorele lesene hiše od slemena do praga vse — še celo v zemljo zakopani bruni. Zato so se pa ti tudi smilili ljudem. Kdor je kaj imel in kdor je mogel, vsak je dal pogorelcem v denarjih ali pa v blagu. Tesarji so delali vsi zastonj in tudi drugi so jim pomagali. Kar trlo se je ljudstva na pogorišči, in kakor gobe so rasle lesene koče iz tal in nove strehe po hišah. Kladivo in sekira sta pela od ranega jutra do pozne noči. Vmes se je pa govorilo le o požaru. Vsak je hotel povedati, koliko je otel, koliko škafov vode prinesel, kako se opekel in malo ne v ogenj prekucnil, ko je polival ónegavo streho. Ali vsem je bila nerešena uganka, kako se je zažgalo. Ugibali in sodili so vse mogoče, a zdelo se jim je, da pravega ne zadenejo. Še le vaški prosják, Mlekuž, jim je sprožil pravo misel.

„Menite se, kdo bi bil ukresal ta ogenj, jeli?“ vtaknil se je nekoč v pogovor tesarjev in sedel na obtesano bruno.

„Lahko se norčuješ, ko ti ni pogorelo drugega, kot beraška malha, poprime ga za besedo Kraván in udari s sekiro ob grčo, da je le-tá odletela ravno v berača.

„Lej ga, ne ubijaj me nikari zaradi tega; za Božjo voljo, ali sem kaj rekel, če sem prašal, ako se vam kaj zdi, kdo bi bil Beko zakuril. Jaz sem zdaj-le prišvedral iz trga in sem jo zvedel po poti, da ne verjamete. Vso pot sem jo potem sukal po glavi, in vedno bolje se mi je zdelo, da ne bode ta misel tako pod nič.“

„Kaj si zvedel,“ prašajo vsi zajedno in sekire za trenotje utihnejo.

„Veste, kje stoji Legatov stôg (kozolec), kaj nè! Legat ima tako vsega preveč in zato pušča repnik in korenjevec v stôgu, da mu ga zajec pojéda in veter raznaša. Tam pri Legatovem stogu torej sem danes srečal Flisovo Mico, tisto, ki s kurami kupčuje. Pa me ženska ustavi in praša, če sem jaz tudi pogorel.“

„I, kako pak,“ odvrnil sem malo nejevoljen. „Saj je bila vsa vas moja in jaz vse vasí.“ Pa sem se zastavil dalje. Ali Mica postavi kurnik na tla in pravi: „Ne zdi se ti pa ne, kdo bi bil zažgal? Vidiš, meni pa to-le po glavi hodi. Tisti večer sem se oddihala prav s tem-le kurnikom in pa pri tem-le stôgu, ko jo prikadi iz trga Muznjek. Vso pot je besedoval sam s sebój, in večkrat ga je zaneslo v sneg. Zato sem pa šla s kurnikom za stôg; zakaj pijancu pravijo, da se mora ogniti s senenim vozom. Ko je prišel do stôga, prižigal je žveplenke in

jih vtikal v repnik. Ne veš, v kakem strahu sem bila. Sreča je le to, da je bilo pre-vlažno in se ni unelo. Pijanec je krenil potem dalje in ko je bil vštric mene, dobro sem ga slišala, da je rekel: „Nocoj mora goreti, koder bom hodil.“ Vidiš, Mlekuž, toliko vem in nič več in nič menj. Ne sodim pa nič in ne rečem tudi nič, da ne bodem imela potem potov in ovinkov okolo gospôske.“ Mica je zadela kurnik ter odšla, jaz pa tudi. Po poti sem pa tako-le premišljal:

„Tisti dan je tekla pravda Muznjekova zoper Komaca. Muznjek je bil spodaj zato je v trgu pil na jezo, zvečer je šel pijan in jezen na Komaca domóv. Tisti večer je gorelo. Zakuril je, kdor je, pri Komacu Muznjeka ni videla živa duša gasiti — torej kaj se vam zdi?“

Tesarji so strmeli nad to novice ali pritrdili so pa vsi, da ni nemogoče, kar trdi Mlekuž. In kmalu je o tem govorila vsa župnija in marsikdo je v lice rekel Muznjeku, da je Beko požgal. Ta je takim pretil s tožbo, a tožil vender ni nobenega. Tudi nain strah se je raznesel po okolici, in voz je tako tekel, da ni nihče drugi zažgal, kakor Muznjek. Spričati mu pa vender le niso mogli. Zato je srečno odšel kazni. Ali izpremenil se je popolnoma od tedaj. Izogibal se je ljudij; tudi v cerkev ni več zahajal, trdeč, da ondu oznanjujejo novo vero. Prav mu je na to odgovoril star Bekanec: „Priyatelj, če je tista stara, da smeš vasi požigati, potem je ta vže nova, ki nam to prepoveduje.“

III.

Minulo je od tedaj dvajset let. Bekanci so si opomogli in si postavili čedne hiše, da je Beka sedaj jako čedna vas. Pozabili so bridke nesreče in h krati se je tudi razkadila mržnja na Muznjeka. Nič več se ni govorilo o požaru in požigalcu. Nikdo se ni brigal za Muznjeka, ki je bil zadnja leta malo ne ves zmešan. Ležal je po cele tedne zdrav in se ni ganil iz postelje. Sanjaril je vedno o mrtvaških glavah, prorokoval o bodoči sreči in večkrat dejal, da mu je tako vroče pri srei, kakor bi Beka gorela.

Tedaj, se pa primeri, da se užgé vas, kjer je bil doma Muznjek. Bilo je prav tako hudo, kakor tedaj, ko je gorela Beka. Saj mati je tako trdila, ko sem prišel drugi dan domóv pogledat pogorišče. Mnogo živine je pogorelo in mnogo otrok je bilo opečenih na smrt. Zakaj ogenj je nastal okolo pólunoči in spomladi, ko so bila poslopja prazna in strehe suhe. Ker je bil tudi veter, bil je vsak vesel, da je unesel življenje. In res se je vsem posrečilo uiti, čeprav so nekatere vlekli skozi okna, ker je bila vže vsa hiša v ognji. Toda pogrešali so vsi Muznjeka. Kar duha ne sluha ni bilo po njem. In takrat se je vzbudil stari sum in se združil z novim, kaj ko bi bil starec požgal tudi domačo vas. Ne bi rekli, da iz hudobije. Ali norec je norec. Kdo mu more kaj, če zažgè.

Stali so tedaj na Muznjekovem dvorišči gasilci, ki so popraševali sina, kje da ima očeta. Ta je trdil, da je moža poklical, ko je začelo goreti, in da je ta takoj vstal ter šel vén. Pozneje ga pa ni več videl. To je vže odvalilo sum od starega Muznjeka. Gasilci so pričeli razkopavati in pogašati hlôde, ki so še vedno tleli. Muznjekova hiša je bila lesena pa ometana. In take prav posebno dolgo tlé. Ko prekucenejo podboje vrat, ki so vodile v čumnato, kjer je ležal stari Muznjek, zadenejo kakor na osmojeno klado mej vrati. Da ni les, spoznali so hitro. Pričnó

pregledavati natančneje — in bilo je ožgano človeško truplo. — Ljudje so vreli skupaj in od ust do ust se je glasilo:

„Muznjek je zgorel.“ Tudi Mlekuž je prikrivenčil, da ogleda ostanke nesrečnega človeka. V tem, ko so drugi ljudje nekam strahopetno in skrivnostno pošepetavali drug drugemu: „Kazen božja je to,“ povedal jo je Mlekuž na vsa usta:

„Gospôski je ušel, pravici Božji pa nè!“ Ljudje mu niso glasno pritrdirili; ali večkrat potrdimo najbolje s tem, da molčimo.

Basnigoj.

Ob póti.

Po gládki cesti sanjke dréč,
Ponôsen vranec dirja pred njimi,
Kragúljei na vratu mu glásno brné
In kratek čas delajo mrázu in zimi.

Blagrújem pótnik tebe, gospód, —
Ledéne burje ti ne občutiš,
Kaj mraza prebije ubóščekov ród
Po ívnatih stèzah — na sanjkah ne slutiš.

V odéje górké skrbno zavít
Sloniš na měhkem sédežu zložno,
S krznénim ovrátnikom v glavo zakrít
Le malo v daljavo ti zréti je možno.

Mogoče . . . V misel mi hodi rek,
Ki pravil često moj ga je dédek:
Ni dušnim bolestim obílica lek,
A često britkóst je bogastva naslédek.

In vender — duša ti rádostna ní —
Če pogled mračni tvoj me ne vára —
Nemír ti odséva iz kalníh očí,
A srce obupa kipí ti nemára.

Srečnejši pač kot žlahtni gospód,
Ki vódi v sanjkah ískrega vránca,
Otrók siromášnih sanínka se ród
Na sanjkah lesénih s pogórskega kláneca.

Jos. Vole.

Kanarčkova povest.

1. Jutranji sprehod.

Zopet sem v domači hiši!
Grôzo mi kedó popiši,
Stisko in zasméh in bol,
Kar trpèl sem dneva pol.
Pa kakó se to zgodilo? —
Zjutraj, ko zasvétil dan,
Vstanem čvrst in pokrepčan,
Grem iz kletke v razvedrilo,
Saj izhod je bil odprt:
Na omaro sedam, na limono,
Gledam to in gledam óno,
Skozi okno vidim vrt.
Mene prime radovédnost, —
Radovédnost, ta ni čednost! —
Mislim si, kakó je zunaj?
Nič ne vem, le malo slutim,
Za sprehod veselje čutim,
Vèn, po svetu. primojdunaj! —

Prost sem zdaj. Tu čudno je:
Sklonena so vsa drevesca,
Ni ga videti peresca,
Beli sneg zakril je vse.
Kaj je sneg, nu, to zdaj vem,
Torej lahko dalje grem;
Precej mrzel se mi zdí,
Tam pod streho ga pa ní.
Dvignem se, neumnost moja!
Tjà v dravnico hitím,
Na polenu obsedím
Blizu glasnih vrabcev rôja.
Vrabci se spoglédajo,
To in to povédajo,
Vrat, peroti stézajo,
S psovkami me drézajo.
S strahom gledal jaz sem nánje,
Čul sem pikro zabavljánje.

2. Mej vrabci.

Glejte ga! iz grada škrije,
Plemeniti izmej ptie,
Suknja mu je res gospôska,
Pa je trapast kakor gôska!
Kaj bi neki ptíč se páčil
In rmeno se oblačil! —
Kam pogledal bi, ne vê,
Tresejo se mu nogé.
Méd-se, bratei, ga vzemímo
Ter mu perje populímo!
Glejte ga, sedaj beží,
Skoro vjamemo te mi!
Res, da ti si plemenit,
Res, da ti si vedno sit,
A vse to ti ne pomága,
Mi te skavšamo sovrága.
Zdaj, ahà! si v naši srédi,
Jedel boš, kar nam je v sklédi,

Prazna pa je skleda naša!
Vender čujte, milost Vaša!
Vi povejte, dobrí strije,
Kje dobí se kaj slaščic?
Vi povejte nam, gospód!
Kje je jed za vrabeev ród?
Morda bi pri vas kosilo
Ptíčem lačnim se dobilo?
Vsega dosti je pri vas,
Vrabeec glad trpi in mraz.
Ali nismo vsi jednaki?
Ste li naši vi prvaki?
Vi da bi lenobo páslí
Ter imeli polne jásli?
Vrabeec vedno trudi se,
Kdaj mu kaj ponudi se?
Daj kosila, daj večerje,
Sicer spulimo ti perje!

3. Napad in rešitev.

To največji vrabee djál,
Jezen váme se zagnál
Drugi, véliki in mali,
Vpili so čiv, čiv! kriv, kriv!
Oj, kakó so mi vreščáli,
Pómnil bom, doklèr bom živ!
Jaz preplašen zajecljám:

„Revež, saj domov ne znam!“
— Tepec, jaz ti pot pokažem,
Zraven dobro te namažem.
Kavsne s kljunom me strašnó,
Jaz pa zaječim premílo,
Pred očmí se mi stemílo. —
Toda kaj in kdo je té?

Vrata urno se odpró,
Dečki vstopijo trijé,
Vrabci brž se razkropé.
Jaz se skrivam mej poléni,
Toda po nobeni céni
V dryih mene ne pusté.
Kakošen jím je namén?
Premišljujem preplašén,
Kar pa me klobuk pokrije,
Meni vzdihljej se izvije,
Deček me prav nežno prime,

Stisne v roko me vesél:
Pravi: Ptiček! sem te vjél!
Kaj uhajaš sredi zime?
Kje bi hrane si iskál,
Tega nisi nikdar znál.
Meni prav! Saj tri dvojače
Mi oblubljene je plače,
V kletko nesem te nazáj,
To pa si zapomni zdáj:
V kletki ti je najbolj várno,
Zunaj ti je previhárno.

Fr. Krek.

Listje in cvetje.

Izgubili smo v 23. dan meseca grudna p. l. oddielenega in jako spretnega pisatelja za našo nežno slovensko mladino. Umrl je namreč v Pragi — daleč od svoje drage domovine — kamor si je šel zdravja iskat

Josip Freuensfeld,

něitlj v Ljutomeru na Štajerskem. Bil je blagi pokojnik kako nadarjen pesnik in pisatelj slovenski, vzlasti za slovensko mladino.

Bil je več let zvest sotrudnik tudi našemu „Vrteu“ in prvi njegovi umotvori so baš z našim listom prišli v javnost. Ker se spodbuje, da „Vrtec“ prinese obširnejši životopis o svojem več let zvestem sotrudniku, ki je znan „Vrtčevim“ čitateljem največ pod imenom *Devojan*, prinesli bodemo v jednem prihodnjih naših listov popis njegovega delovanja pri „Vrtei“ a za danes mu stavimo na tem mestu skrômen spomenik z besedami: Počivaj mirno prijatelj slovenske mladine in vzprejmi svoji delavnosti primerno plačilo v nebesih pri dobrem nebeskem Očetu.

Rebus.

(Prioből F. Stegnar.)

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Rešitev briljanta in rebusa v 1. „Vrtčevem“ listu:

Rešitev briljanta:

V
k r t
C e l j e .
k u h i n j a
N o v o m e s t o
s l o o k a č a p l j a
k o v a č n i c a p l u g
Z a g o r j e t r b o v l j e
j e l e n s r n a i n l i s i c a
p o n d e l j e k t o r e k s r e d a
O b i l n o s r e č e v n o v e m I e t u
N a n o s T r i g l a v O s t r i c a
S a v a I d r i j e a D o n a v a
a d v e n t n e z o r n i c e e
F r a j h a m P o n k v a
k o v a č V r t n a r
d r v a r n i c a
v r e t e n o
b r e z a
i c a
a

**Obilno sreče v novem letu
Vrlim čitateljem „Vrteca“!**

Obeliska uganil ni nihče.

Rešitev rebusa:

*Blagor mu, kdor zna veslo besede po okolnosti časa, tovarišije in kraja
prav ravnati.*

Prav so ga rešili: Gg. Jak. Ingljič, naduč. v Idriji; M. Rant, naduč. na Dobrovi; Fran Kranjc, naduč. v Slivnici (Štir.); Mat. Vurnik, orgljavec v Kresnicah; Gr. Koželj, učit. pri sv. Gotardu; Hen. Robinšek, uradnik v Gornji Radgoni; Retenski Gruden pri Laščah in Ant. Šlamberger, uč. v Ljutomeru. — Ana Vurnik v Kresnicah; Marija in Leopoldina Rantova na Dobrovi.

Listnica. Gosp. A. U. V. v Lj.: Vašega spisa „Jurijček“ pa res ne moremo vzprejeti v „Vrtec“, ker béri človek ta Vaš sestavek takó ali takó, nikakor ne pride na sled zares ubožnemu življenju tako imenovanih „kretinov“ ali „bebcev.“ V vsem sestavku ni najti nobenega pouka za otroke, tuđi ni omenjeno, da je bil „Jurijček“ taka uboga sirota; povedali ste le, da mu sta umrla oče in mati in to je vse. Do tacih otrok pa imajo vsi otroci usmiljenje, ni treba, da bi jim pisal še posebej povesti o tem. Toliko naše mnenje! Sestavek Vam leži na razpolaganje do konca tekočega meseca.

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsakega meseca in stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Napis:
Upravnštvo „Vrtčovo“, mestni trg, štev. 23, v Ljubljani.

Izdajatelj, založnik in urednik **Ivan Tomšič**. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.